

TRAFICOM
Liikenne- ja viestintävirasto

LAUSUNTO VNS 2/2025 vp
Julkisen talouden suunnitelma vuosille 2026-2029

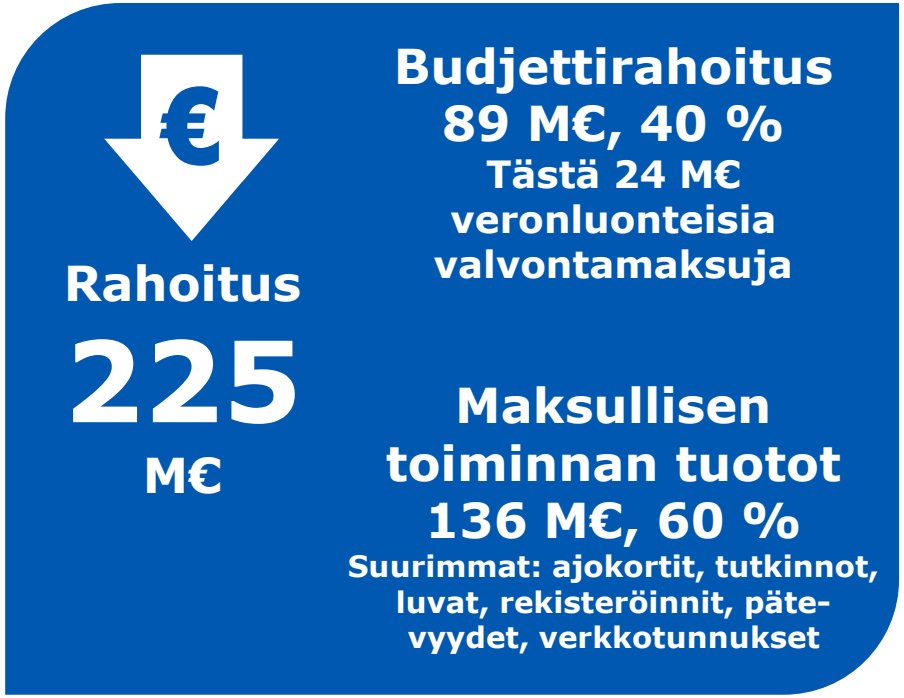
Liikenne- ja viestintävaliokunta 13.5.2025

Sirpa Korhonen, talousjohtaja
Liikenne- ja viestintävirasto Traficom

JTS 2026-29: Liikenne- ja viestintävirasto Traficomin toimintamenot (momentti 31.01.02)

- Kehyskaudella 2026-2029 viraston budjettirahoitteisen toimintamenomomentin määräraha noin 89 M€
  - Vastaa n. 40 % toiminnan rahoituksesta
  - Osana toimintaansa virasto kerää valtiolle veronluonteisia valvontamaksuja, joista kertyy valtiolle maksutuottoja noin 24 M€
    - Lentoliikenteen ja katsastustoiminnan valvontamaksu, tietoyhteiskuntamaksu, tv- ja radiotoiminnan ja postitoiminnan valvontamaksu
    - Valvontatehtävät rahoitetaan tuloja vastaavalla toimintamenomäärärahan osuudella
      - Muodostaa neljäosan viraston koko budjettirahoituksesta
    - Kehyksessä olevat tuottavuusleikkaukset on kohdistettu myös tähän viranomaistoiminnan valvontamaksujen erään

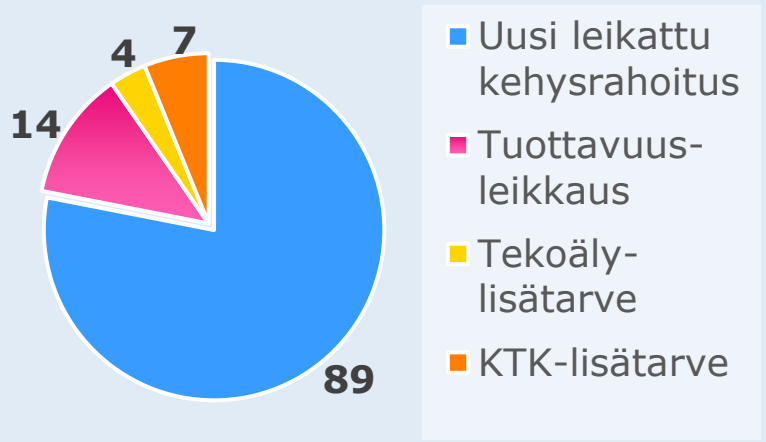
- Viraston bruttomenot n. 225 M€
  - Maksullisen toiminnan tuotot n. 136 M€ kattavat n. 60 % menoista
    - Suurimmat maksullisen toiminnan erät: ajokortit, tutkinnot, luvat, rekisteröinnit, pätevyydet

JTS 2026-29: Liikenne- ja viestintävirasto Traficomin toimintamenot (momentti 31.01.02)

- Viraston budjettirahoitteisen toimintamenomomentin määräraha noin 99 M€ ennen tuottavuusleikkauksia
  - JTS-kehys 2026-29 nyt 89 M€
- Vähennystä tuottavuusleikkauksina kehyksissä -14 M€:
  - 14 % säästö- ja sopeutustarve suhteutettuna laajenevaan tehtäväkenttään, myös kyberturvallisuustehtäviin
- Viraston tekemät lisärahoitusesitykset, jotka eivät edenneet:
  - Kyberturvallisuuden tarpeisiin ehdotettiin lisärahoitusta 7 M€:
    - Kansallinen havainnointikyky (HAVARO), keskitetyt kyberturvallisuuspalvelut, kyberkestävyyssäädös (CRA), kyberturvallisuuden tilannekuva sekä tietojärjestelmien ja turvallisuuskriittisten tuotteiden arviointitoiminta
  - Tekoäly- ja EU:n datasäädöstehtäviin ehdotettiin lisärahoitusta 4 M€
- Kehyksissä saadut lisärahoitukset (sisältyvät toimintamenoon)
  - TAE25:ssä rahoituksen saaneen Hyökkäyspinnan kartoituspalvelun (HYÖKY) ja kevennetyn HAVARO-palvelun jatkorahoitus +2,0 M€
  - Osana aluehallinnon uudistusta virastolle vuonna 2026 siirtyviin uusiin joukkoliikenteen tehtäviin rahoitussiirto +2,3 M€ TEM:ltä

Budjettirah. toiminta-menojen vähenemä M€:
Tarvekehys 114 M€
Budjettirahoitus 89 M€

JTS 2026-2029: Liikenne- ja viestintävirasto Traficomin rahoitustarpeiden kokonaisuus

- Virasto on toimittanut vuosien 2026-2029 kehysvalmisteluun resurssitarpeitaan koskevia lisärahoitusesityksiä mm. kyberturvallisuuden ja tekoälyasetuksen uusiin tehtäviin liittyen.
  - Kehyksessä esitykset ovat jääneet ilman rahoitusta.
  - Suomen turvallisuusympäristön muutos korostaa kyberturvallisuuden roolia.
  - Virasto painottaa, että myös kyberturvallisuuskeskuksen toiminta on budjettirahoitteista. Siten tuottavuussäästöt kohdistuvat myös sen toimintaan, mikä väistämättä heikentää kansallista kyberturvallisuutta.
- Virastossa on käynnistetty toimenpideohjelmat toiminnan sopeuttamiseksi tuottavuusohjelman ja toimintamenoleikkausten mukaiseen rahoitustasoon.
  - Viraston tulee kyetä varmistamaan toimintaedellytyksensä tulevaisuudessakin.
  - Säästötoimenpiteitä toteutetaan mm. digitalisaation ja automaation avulla, toimintatapoja tehostamalla sekä tietojärjestelmäkehityksellä ja tekoälyn hyödyntämisellä.
- Liikenne- ja viestintävirasto kiittää saamastaan rahoituksesta, mutta kiinnittää huomiota siihen, että viraston toimintamenokehys pienentyy merkittävästi edellisiin vuosiin verrattuna.
  - Virastolla on laaja toimiala, ja virasto osaltaan vastaa liikenteen ja viestinnän sektorilla yhteiskunnan varautumisen ja toimintakyvyn varmistamisesta. Näin ollen on tärkeä varmistaa kriittisten tehtävien riittävä resurssointi.
  - Tuottavuussäästöjen aiheuttamat kehysleikkaukset ja samanaikainen uusien tehtäväkokonaisuuksien haltuunotto olemassa olevalla rahoituksella aiheuttavat viraston toimintaan erittäin merkittäviä haasteita.